

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 421

гр. Стара Загора, 21.03.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
закрито заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и трета
година в следния състав:

Председател: Пламен Ст. Златев

Членове: Мариана М. Мавродиева
Веселина К. Мишова

като разгледа докладваното от Веселина К. Мишова Въззивно частно
гражданско дело № 20235500500215 по описа за 2023 година

Обжалвано е определение № 2357 от 21.12.2022 г., постановено по гр.д.
№ 2259/2022 г. по описа на Районен съд - Казанлък, с което производството
по делото е прекратено по отношение на началника на РУО Стара Загора при
МОН и срещу РУО Стара Загора при МОН.

Частният жалбоподателят счита, че определението е неправилно и моли
да бъде отменено, като твърди, че изводът на съда, че директорът на НУ „Св.
Паисий Хилендарски“ с. 3. в качеството си на работодател 4е разполагал с
правомощието да наложи на ищца дисциплинарно наказание, е абсурден и
незаконосъобразен. Твърди, че изрично в трудовия договор и споразуменията
към него е посочено, че работодателят е РИО на МОН, респ. РУО Стара
Загора. Счита, че ищцата е следвало да уточни кой е надлежният ответник и
на какво основание иска неговото конституиране, което не било сторено.
Твърди, че по отношение на него нито са изложени мотиви в исковата молба,
нито е направено искане и „изведнъж“ в уточняващата молба се иска да се
приеме, че исковата претенция била насочена към началното училище, което
било недопустимо, тъй като се подменяла така страна в процеса. Счита, че
РУО на МОН е работодател на ищцата и производството по отношение на
него трябва да бъде прекратено поради липса на пасивна легитимация.
Началното училище не участвало по никакъв начин чрез свой представител
при възникване на трудовото правоотношение, нито при неговото
прекратяване. Налагането на дисциплинарно наказание, мотивите, преценката
за тежестта на това наказание се прави от по-горестоящия орган, който в
случая е началника на РУО на МОН, като представляващ самото РУО. Исква
обжалваното определение да бъде отменено и съдът да постанови
производството да продължи с ответник РУО Стара Загора, а по отношение
на него производството да бъде прекратено или алтернативно като ответници
да бъдат конституирани РУО Стара Загора и началното училище.

По делото е постъпил отговор на частната жалба от РУО на МОН и от началника на РУО на МОН, с който тя се оспорва. Излагат се съображения в подкрепа на становището.

Съдът, като обсъди направените в частната жалба оплаквания и като взе предвид приложимото право, намери за установено следното:

Частната жалба е неоснователна.

Производството пред първоинстанционния съд е било образувано по искова молба от А. И. Б. срещу Начално училище „Св. Паисий Хилендарски“ с. З., началника на РУО на МОН Стара Загора М.З.Й. и срещу РУО на МОН Стара Загора, с която е били предявени иски за установяване нищожността на заповед за налагане на дисциплинарно наказание и за установяване, че с тази заповед не е прекратено трудовото й правоотношение с началника на РУО на МОН Стара Загора за заеманата длъжност директор на НУ „Св. Паисий Хилендарски“ с. З. и че това трудово правоотношение съществува към момента на постановяване на съдебното решение на основание действащия трудов договор и е действащо. Предявен е бил също така „алтернативно и евентуално“ иск за отмяна на наложеното дисциплинарно наказание „уволнение“ като незаконно, да бъде възстановена на предишната й работа. С определение № 1744 от 29.09.2022 г. исковата молба е била оставена без движение с указания по редовността й. Първоинстанционният съд е намерил, че искът не е насочен срещу пасивно легитимиран ответник. Указал е на ищцата да посочи надлежния работодател, съгласно чл.25 ЗПУО и чл.61, ал.1 КТ. Указал е също така ищцата да обоснове правен интерес от предявяването на иска срещу всеки един от сочените ответници. С молба от 04.11.2022 г. ищцата е уточнила, че като първи ответник е привлякла НУ „Св. Паисий Хилендарски“, защото, независимо от това, че трудовият договор е подписан и сключен с началника на РУО Стара Загора, трудовото правоотношение възниква с училището, което е работодател. Посочила е и това, че исковата й молба е насочена към надлежно пасивно легитимиран ответник. По отношение на другите ответници – началника на РУО на МОН и РУО на МОН Стара Загора, е посочила, че правният й интерес от предявяването на иска се основава на обстоятелството, че решението на съда по предявените от нея иски, касаещи нищожността на връчената й заповед за дисциплинарно уволнение следва да има сила на пресъдено нещо и спрямо тези ответници, защото вторият ответник с действията и бездействията си, осъществени по повод на оспорваното дисциплинарно наказание, следва да отговарят за последиците, които атгажират отговорността на РУО на МОН.

С обжалваното определение съдът е прекратил производството по делото по отношение на началника на РУО Стара Загора при МОН и срещу РУО Стара Загора при МОН, като недопустимо. Приел е, че трудовото правоотношение е между ищцата и училището, като е без значение, че трудовият й договор е подписан от висшестоящ орган. Приел е, че именно директорът на началното училище в качеството си на работодател е разполагал с правомощието да наложи на ищца дисциплинарно наказание.

Разпоредбата на чл. 344, ал. 1 КТ предвижда субективно право на работника/служителя да оспорва законността на извършеното от работодателя прекратяване на трудовото правоотношение помежду им и да иска признаване на уволнението за незаконно и отмяната му, възстановяването му на работа, присъждане на обезщетение за времето, през което е останал без работа поради уволнението. Спорът засяга правната сфера на работника и на работодателя като страни по прекратеното правоотношение, което само по себе си обуславя и легитимацията им като страни в процеса. Съгласно чл. 61, ал. 2 КТ за длъжности, определени в закон или в акт на Министерския съвет, трудовият договор се сключва от погорестоящия спрямо работодателя орган. Такъв е настоящият случай – арг. чл. 37, ал. 4 ЗНП, според която началникът на регионалния инспекторат по образованието сключва и прекратява трудовите договори с директорите на общинските училища и обслужващи звена. Законът овластява висшестоящия спрямо работодателя (юридическо лице) едноличен орган на изпълнителната власт по смисъла на чл. 19 ЗАдм, а не администрацията, която той ръководи, при осъществяване на държавната или общинската политика в съответната сфера, да сключва трудовите договори за длъжности, в чиито трудови функции се включва и представляването на работодателя по трудовите правоотношения с него, т. е. упражняването на работодателска власт. Сключването на трудов договор по този ред, обаче, не води до изключение от правилото по чл. 61, ал. 1 КТ. По изричната разпоредба на закона - чл. 61, ал. 2, изречение второ КТ и в този случай трудовото правоотношение се създава с предприятието, в което е съответната длъжност, на което се предоставя работната сила, където се полага наемният труд, т. е. с работодателя. По този начин законът урежда настъпване на правните последици от изрично предвиденото юридическо действие направо в правната сфера на работодателя, а не в тази на висшестоящия му орган, а това го определя като негов законен представител по смисъла на чл. 36 ЗЗД при създаването на трудово правоотношение за заемането на определени с нормативен акт ръководни длъжности. Такъв е правният статут на този орган и при прекратяване на трудовото правоотношение за тези длъжности, вкл. и при налагане на дисциплинарни наказания, каквато компетентност му е изрично предоставена и каквато следва по аргумент от чл. 192, ал. 2 КТ. Този извод следва и от обстоятелството, че субективното право за прекратяване на трудовия договор, предвидено в Глава шестнадесета на КТ, в т. ч. и чрез налагането на дисциплинарно наказание уволнение, принадлежи на работодателя във всички случаи на възникване на правоотношението въз основа на такъв договор, независимо дали той е сключен по реда на чл. 61, ал. 2 КТ. За осъществяване на това право е необходимо волеизявление на оправомощено с работодателска власт лице, но тъй като заемащият длъжност с такава трудова функция не може да го упражни по отношение на себе си, волеизявлението и в тези случаи е възложено на висшестоящия спрямо работодателя орган. Последиците от него също засягат работодателя, само

който поради това е засегнат и от споровете по исковете по чл. 344, ал. 1 КТ във връзка със законността на уволнението, което го определя като надлежна /процесуално легитимирана/ страна - ответник по тях (така ТР №1 /30.03.2012 г. на ОСГК на ВКС). Предвид на тези съображения съдът намира, че изложените оплаквания във частната жалба са напълно неоснователни.

Процесуалната легитимация на страните е абсолютна процесуална предпоставка за правото на иск, поради което за наличието ѝ съдът следи служебно. Ако при проверката за това бъде констатирано, че исковете по чл. 344, ал. 1 КТ са предявени срещу ненадлежен ответник, съдът следва да укаже на ищеца да отстрани в определен срок тази нередовност чрез предприемане на действия за конституиране на надлежен ответник, като при неизпълнение на указанието производството следва да бъде прекратено (така ТР №1 /30.03.2012 г. на ОСГК на ВКС). В случая, наред с процесуално легитимираното училище, като ответници са като посочени и РУО на МОН и началника му, които поради изложеното по-горе не са процесуално легитимирани да отговарят по исковете, предявени от ищцата. Затова производството срещу тях правилно е било прекратено.

С оглед на тези съображения обжалваното определение трябва да бъде потвърдено.

Мотивиран от гореизложеното, Окръжният съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА определение № 2357 от 21.12.2022 г., постановено по гр.д. № 2259/2022 г. по описа на Районен съд - Казанлък.

Определението може да бъде обжалвано в 1-седмичен срок от връчването му пред Апелативен съд - Пловдив.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____